

Utlåtande 2018:26 RI (Dnr 106-428/2017)

Inrätta ett Trygghetsråd i Stockholm

Motion (2017:8) av Karin Ernlund (C)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård anför följande.

Ärendet

Karin Ernlund (C) föreslår i en motion till kommunfullmäktige att Stockholms stad inrättar ett Trygghetsråd som består av exempelvis aktörer som polisen, fastighetsägare företagareföreningar, civilsamhället och skolan. Syftet är att boende och företagare ska ha en direkt kontaktyta gentemot polisen och kommunen.

Trygghetsrådet bör enligt motionen sammanträda månadsvis och gemensamt dela information mellan polisen och staden.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Företagarna, Polisen Stockholms län och Svensk Handel. Företagarna, Polisen Stockholms län och Svensk Handel har ej inkommit med svar.

Stadsledningskontoret bedömer att de styrdokument och den befintliga samverkansstruktur som finns övergripande och lokalt inom staden möjliggör för ett strukturerat brottsförebyggande arbete. Det trygghetsskapande arbetet utvecklas kontinuerligt i staden och det nationella brottsförebyggande programmet som nyligen har presenterats kan komma att bidra med ytterligare åtgärder som följd.

Socialnämnden delar motionärens uppfattning om att det är viktigt att stadens invånare känner trygghet i sin närmiljö och att samverka mellan staden och polisen, men även med civilsamhälle, företagare och andra aktörer är nödvändigt för att bedriva ett effektivt trygghets- och brottsförebyggande arbete.

Nämnden bedömer att det finns fungerande organ för staden att samverka med berörda aktörer och att de möjligheter till samverkan som finns inom ramen för dessa organ ska utnyttjas innan ytterligare organ inrättas.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd delar motionärens uppfattning att alla Stockholms invånare ska kunna känna sig trygga och att samverkan med polisen och andra samhällsaktörer är avgörande för att nå det målet. Om ett centralt råd införs behöver stadsdelsförvaltningarna vara representerade i rådet för att skapa en koppling till det lokala trygghetsskapande arbetet. Nämnden anser också att rådets uppdrag bör vara utformat i enlighet med regeringens brottsförebyggande program *Tillsammans mot brott*.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd föredrar att den befintliga samverkan utvecklas och fördjupas, snarare än att ytterligare samverkansföretag skapas.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd anser att det på nationell och lokal nivå finns ett väl fungerande samarbete inom ramen för det nationella Brottsförebyggande Rådet och nämndens brottsförebyggande råd.

Mina synpunkter

Stockholm ska vara en trygg stad för alla, oavsett var man bor eller befinner sig. Jag delar motionärens uppfattning om att samverkan inom staden och med viktiga aktörer i det trygghetsskapande arbetet är en central förutsättning. Av den anledningen har jag under mandatperioden tagit initiativ till att upprätta flera samverkansplattformar. Jag har bland annat inrättat ett advisory board för det brottsförebyggande arbetet, i detta ingår regionpolischefen, kriminologer, fastighetsägare, och representanter för civilsamhället. Möten och avstämningar sker regelbundet utifrån tematiska trygghetsfrågeställningar.

I samband med de historiska trygghetssatsningarna i 2018 års budget har också en trygghetskommission med operativt samordningsansvar tillsatts. Det

är en grupp chefer för förvaltningar som är centrala i trygghetsarbetet. Syftet är att stärka den trygghetsskapande förmågan och säkerställa att satsningarna för ökad trygghet i årets budget får maximal effekt. I kommissionens uppdrag ingår bland annat att:

- återkommande presentera, analysera och kommunicera en samlad lägesbild avseende brott och upplevd trygghet i staden
- prioritera, samordna och följa upp inkomna ansökningar avseende trygghetsskapande investeringar i den fysiska miljön
- stödja förvaltningar i särskilt angelägna trygghetsskapande åtgärder
- inventera och värdera de olika trygghetsskapande insatser som görs inom staden samt sprida goda exempel för ökad tillämpning
- medverka till att ett ökat internt och externt samarbete etableras för stadens trygghetsarbete
- ta initiativ till att processer som har relevans för stadens trygghetsarbete kan drivas effektivt
- kommunicera stadens samlade trygghetsarbete – internt och externt

Det är min uppfattning att dessa samverkansplattformar väl uppfyller de behov som motionären hänvisar till. Jag välkomnar att frågan lyfts för diskussion – vi ska fortsätta utveckla det trygghetsskapande arbetet och de samverkansplattformar som bidrar till en tryggare stad.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motionen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Anna König Jerlmyr och Cecilia Brinck (båda M) och borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motion (2017:8) om att inrätta ett Trygghetsråd i Stockholm
2. Därutöver anfördes följande.

Vi kommer aldrig att acceptera att människor i delar av Stockholm får sin frihet begränsad på grund av otrygghet. Oavsett var i staden du bor ska du känna dig trygg. En viktig pusselbit i det trygghetsskapande arbetet är att samarbetet fungerar på lokal

nivå. Sverige utmärker sig internationellt sett genom att kommunerna inte har någon direkt koppling till rättsväsendet. I många andra städer är just samarbete en del av lösningen för att minska kriminalitet.

Stockholms stad kan inte lösa polisiära problem, men staden måste bättre använda sina resurser och sina verktyg för att tillsammans med andra viktiga aktörer skapa kraft i trygghetsarbetet.

I Stockholm förekommer problem med bristande likvärdighet mellan stadsdelarna. Därför ser vi det som lämpligt att ett stadsövergripande Trygghetsråd införs som involverar viktiga aktörer så som polisen, fastighetsägare, företagareföreningar, civilsamhället, skolan med flera.

Trygghetsrådet skulle inte innebära ytterligare arbetsbelastning för vare sig polis eller andra, utan snarare fungera samordnande och därmed underlätta arbetet med att skapa en tryggare stad. Det handlar helt enkelt om att bättre använda de resurser och verktyg som staden redan har.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 7 februari 2018

På kommunstyrelsens vägnar:
KARIN WANNGÅRD

Ulrika Gunnarsson

Reservation anfördes av Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson, Cecilia Brinck, Dennis Wedin och Johanna Sjö (alla M) och Lotta Edholm (L) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Karin Ernlund (C) och Erik Slottnér (KD) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Karin Ernlund (C) föreslår i en motion till kommunfullmäktige att Stockholms stad inrättar ett Trygghetsråd som består av exempelvis aktörer som polisen, fastighetsägare, företagare, civilsamhället och skolan. Syftet är att boende och företagare ska ha en direkt kontaktyta gentemot polisen och kommunen.

Trygghetsrådet bör enligt motionen sammanträda månadsvis och gemensamt dela information mellan polisen och staden.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Företagarna, Polisen Stockholms län och Svensk Handel. Företagarna, Polisen Stockholms län och Svensk Handel har ej inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 5 september 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Alla invånare i Stockholms stad skall uppleva trygghet i sitt närområde och den faktiska brottligheten måste minska. Ett aktivt och systematiskt trygghetsarbete är en central del av stadens övergripande och lokala arbete utifrån kommunfullmäktiges mål om en trygg och säker stad. En strukturerad samverkan mellan staden, polisen, andra myndigheter, civilsamhället, företagare och andra aktörer är nödvändigt för att nå ett effektivt gemensamt brottsförebyggande arbete.

Det finns ett antal styrdokument i stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Ramarna för hur det brottsförebyggande arbetet internt och i samverkan med centrala aktörer ska genomföras fastställs i stadens brottsförebyggande program. Utöver detta finns ett stadsövergripande samverkansavtal mellan staden och polisen som reglerar övergripande principer för samverkan. Arbetet preciseras lokalt mellan varje stadsdelsförvaltning och polisområde i lokala samverkansavtal. Syftet med samverkansavtalen är att uppnå ett effektivt brottsförebyggande arbete och genom samlade resurser skapa förutsättningar för att öka tryggheten och minska brottligheten.

En gemensam mötesform där det strategiska brottsförebyggande arbetet är huvudfrågan är de lokala brottsförebyggande råden som finns i alla stadens stadsdelsförvaltningar. Här diskuteras det samordnade brottsförebyggande arbetet lokalt utifrån samlade resurser och den lokala problembilden. Representanter som ingår kan variera, men lokal polis och socialtjänst deltar alltid, skolan är ofta en aktör. Andra aktörer som kan ingå är bostadsbolag, fastighetsägare, fackförvaltningar, näringsliv, brandförsvaret och civilsamhället.

Regeringen har nyligen presenterat ett nationellt brottsförebyggande program som syftar till att skapa förutsättningar för ett strukturerat och långsiktigt brottsförebyggande arbete i hela samhället *Tillsammans mot brott* (2016/17:126). Programmet ska bidra till att stimulera och entusiasmera fler berörda aktörer att vidta brottsförebyggande åtgärder och möjliggöra en utveckling av samverkan, såväl på nationell som på regional och lokal nivå.

Grunden för att välja effektiva åtgärder som skapar trygghet i ett område är att ha kunskap om de lokala problemen och deras möjliga orsaker. En sådan kunskapsgrund ger en rationell vägledning för valet och utformningen av aktiviteter och åtgärder.

Stadsledningskontoret bedömer att de styrdokument och den befintliga samverkansstruktur som finns övergripande och lokalt inom staden möjliggör i ett strukturerat brottsförebyggande arbete. Det trygghetsskapande arbetet utvecklas kontinuerligt och det nationella brottsförebyggande programmet som nyligen har presenterats kan komma att bidra med ytterligare åtgärder som följd.

Stadsledningskontoret föreslår att motionen anses besvarad med vad som anförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 augusti 2017 följande.

1. Socialnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Socialnämnden överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av Andrea Ström m.fl. (alla M) och Frida Johansson Metso m.fl. (alla L), *bilaga 1*.

Ersätтарыtrande gjordes av Stina Bengtsson (C) och Sofia Modigh (KD) som hänvisade till reservation anförd av Moderaterna och Liberalerna.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 19 juni 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen delar motionärens uppfattning om att det är viktigt att stadens invånare känner trygghet i sin närmiljö. Trygghetsarbetet är en central del av stadens arbete, och

i stadens Vision 2040 betonas vikten av att Stockholm ska vara en trygg och säker stad där ingen ska behöva vara rädd för våld eller utsättas för förtryck. Samverkan mellan staden och polisen, men även med civilsamhälle, företagare och andra aktörer är nödvändigt för att bedriva ett effektivt trygghets- och brottförebyggande arbete.

I stadens brottförebyggande program fastställs hur det brottförebyggande arbetet inom staden och samverkan med centrala aktörer ska organiseras. Det finns även ett stadsövergripande samverkansavtal mellan staden och polisen (dnr KS 320-845/2015) som reglerar övergripande principer för samverkan. I alla stadens stadsdelsförvaltningar finns lokala brottförebyggande råd, för samverkan mellan polis och socialtjänst. De kan se olika ut men representanter från polis och socialtjänst ingår alltid. Ibland finns skolan representerad, ibland även näringsliv och ideella organisationer. Socialförvaltningen bidrar med kunskapsstöd till de lokala råden. På stadsövergripande nivå finns ett centralt brottförebyggande råd.

Genom det nationella brottförebyggande programmet *Tillsammans mot brott* (2016/17:126) finns det från nationellt håll en intention att utveckla samverkan mellan centrala aktörer i det brottförebyggande arbetet samt att stärka den nationella samordningen. Bland annat har Brottsförebyggande rådets ansvar för samordning och stöd på nationell nivå förstärkts. Inom ramen för det utökade uppdraget ingår bland annat att inrätta en nationell nätverksstruktur med berörda myndigheter för att bidra till ökad samverkan på det brottförebyggande området. Länsstyrelserna har från och med 2017 som uppgift att stödja och bidra till regional samordning av brottförebyggande arbete.

Förvaltningen bedömer att det finns fungerande organ för staden att samverka med berörda aktörer. Förvaltningen anser att de möjligheter till samverkan som finns inom ramen för dessa organ ska utnyttjas innan ytterligare organ inrättas. Förvaltningen anser vidare att staden bör beakta det nationella brottförebyggande programmet och åtgärder som följer av det.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 augusti 2017 att remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 28 juli 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen delar motionärens uppfattning att alla Stockholms invånare ska kunna känna sig trygga och att samverkan med polisen och andra samhällsaktörer är avgörande för att nå det målet. I stadsdelsnämndens verksamhetsplan för 2017 betonas vikten av samverkan med facknämnder, stadens bolag, polisen och andra myndigheter, privata fastighetsbolag och civilsamhället i arbetet för att öka den sociala hållbarheten i stadsdelsområdet.

På stadsövergripande nivå anges ramarna för det brottsförebyggande arbetet inom Stockholms stad bland annat i stadens brottsförebyggande program och i stadens samverkansavtal med polisen (dnr 320-845/2015), som reglerar övergripande principer för samverkan i det brottsförebyggande arbetet. Enligt avtalet ska kommunen uppmana samtliga stadsdelsnämnder att tillsammans med polisen upprätta avtal om samverkan på stadsdelsnivå, med utgångspunkt i de lokala förhållandena.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning har ett nära samarbete med såväl polisen som andra samhällsaktörer i det lokala brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Inom ramen för den lokala samverkansöverenskommelse mellan Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning och Lokalpolisområde Rinkeby, som har upprättats i januari 2017, har parterna tagit fram en gemensam beskrivning av problembilden i stadsdelsområdet. Mot bakgrund av att Rinkeby-Kista har en betydligt större andel unga under 25 år än staden som helhet och att en relativt stor andel av de unga i stadsdelsområdet växer upp i social utsatthet, utgör unga ett särskilt fokus för det brottsförebyggande arbetet.

Utöver polisen samverkar förvaltningen bland annat med bostadsbolag och fastighetsägare i det lokala brottsförebyggande rådet (Trygghet i fastigheter och utemiljö) samt med skolan, föräldrar, Jobbtorg, Arbetsförmedlingen och Kriminalvården i sociala insatsgrupper. Förvaltningens säkerhetsstrateg har regelbunden kontakt med polisen för att skapa en gemensam lägesbild av risken för social oro. Förvaltningen och polisen samverkar också med goda krafter inom civilsamhället. Varje vecka hålls möten där polisen, stadsdelsförvaltningen, räddningstjänsten och civilsamhället utbyter information om lägesbilden inför helgen.

Regeringen har tagit fram ett nationellt brottsförebyggande program, Tillsammans mot brott (2016/17:126), i syfte att stärka den nationella samordningen. Kommunerna beskrivs som en viktig aktör och regeringen understryker vikten av samordning av kommunernas brottsförebyggande insatser. Det är enligt regeringen avgörande att arbetet på lokal nivå leder fram till konkreta aktiviteter.

Staden har en väl fungerande samverkan med de aktörer som motionären nämner, framför allt på lokal nivå. Eftersom förutsättningar och problembilder ser olika ut i stadsdelarna i Stockholm kan det bli svårt att bedriva ett samordnat arbete med trygghetsfrågor. Om ett centralt råd införs behöver stadsdels-förvaltningarna vara representerade i rådet för att skapa en koppling till det lokala trygghetsskapande arbetet. Förvaltningen anser också att rådets uppdrag bör vara utformat i enlighet med regeringens brottsförebyggande program, Tillsammans mot brott.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 augusti 2017 att tjänsteutlåtandet överlämnas till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Ersättaryttrande gjordes av Gunnar Caperius (C), *bilaga 1*.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 15 juni 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Staden har 2015 slutit ett samverkansavtal med polismyndigheten region Stockholm. I enlighet med avtalet har stadens samtliga stadsdelsförvaltningar 2017-01-01 slutit samverkansöverenskommelser med respektive lokala polisområden. Syftet är att genom att samordna resurser ge förutsättningar till att minska brottsligheten och öka tryggheten i lokalsamhället.

I samtliga stadsdelsnämndsområden finns även lokala brottsförebyggande råd. Skarpnäcks brottsförebyggande råd (SkarpBrå) sammanträder 2 gånger per år och där ingår representanter för stadsdelsförvaltningen, kommunpolisen, skolan, Svenska kyrkan, bostadsbolag, bostadsrättsföreningar, lokalt näringsliv och PRO.

Brottsförebyggande och trygghetsskapande samverkan sker lokalt i stadsdelen. Ett exempel är Skarpnäckslyftet där stadsdelsförvaltningen, Stiftelsen på rätt väg, polis, bostadsbolag, lokala idrottsföreningar samverkar.

Samverkan bygger på ett ömsesidigt förtroende som tar tid att bygga upp. Parterna måste lägga ner tid, resurser och engagemang. Förvaltningen föredrar att den befintliga samverkan utvecklas och fördjupas, snarare än att ytterligare samverkansfora skapas.

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar att överlämna detta tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2017 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 26 april 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Det finns ett flertal samverkanforum på olika nivåer som innefattar de aktörer som förslagsställaren anser ska ingå i ett Trygghetsråd.

Brottsförebyggande Rådet har i samarbete med Polisen och Sveriges kommuner och landsting, SKL, tagit fram publikationen Samverkan i lokalt brottsförebyggande arbete. Detta har bland annat inneburit att Stockholm Stad och Polismyndigheten slutit ett samverkansavtal (dnr 320-845/2015). Avtalet löper från och med 19 maj 2015 till och med 19 maj 2019. Avtalet kan sedan förlängas fyra år i taget efter samråd mellan parterna.

Syftet med samverkansavtalet är att polisen och kommunen gemensamt ska

utveckla och stärka den verksamhet som berör båda parternas ansvarsområde. Parterna ska samordna sina resurser genom att skapa effektiva och enhetliga samverkansstrukturer och konkretisera sina åtaganden utifrån sina respektive ansvarsområden.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning har ett väl utvecklat samarbete med polisen för ökad trygghet och minskad kriminalitet.

Stadsdelsnämnden i Spånga-Tensta har ett etablerat lokalt Brottsförebyggande Råd där nämnden tillsammans med trafikkontoret, utbildningsförvaltningen, fastighetsägare, polisen och förvaltningen träffas vid fyra tillfällen varje år delar information mellan varandra.

Inom ramen för det lokala utvecklingsprogrammet för trygghet i Spånga-Tenstas stadsdelsnämnd genomförs samverkansmöten för att dela information samt identifiera och analysera problem i syfte att vidta åtgärder som minskar otryggheten och kriminaliteten i stadsdelsområdet. Det är deltagare från centrala förvaltningar i Stockholm Stad, fastighetsägare, företagareföreningar, polisen samt civilsamhället.

I Regeringens skrivelse Tillsammans mot brott – ett nationellt brottsförebyggande program (2016/17:126) har regeringen uttalat att det finns ett stort behov av att utveckla samhällets insatser för att förebygga brott, inte bara i rättsväsendet utan också hos andra berörda aktörer. I skrivelsen presenterar regeringen ett nationellt brottsförebyggande program som syftar till att skapa förutsättningar för ett strukturerat och långsiktigt brottsförebyggande arbete i hela samhället. Programmet ska också bidra till att stimulera och entusiasmera fler berörda aktörer att vidta brottsförebyggande åtgärder och att utveckla samverkan, såväl på nationell som på regional och lokal nivå. Det riktar sig till en bred målgrupp såsom myndigheter, landsting, kommuner, näringslivet och det civila samhällets organisationer.

Förvaltningen uppfattar att det på nationell och lokal nivå finns ett väl fungerande samarbete, men att motsvarighet för ett regionalt brottsförebyggande råd saknas. Förvaltningen anser att inrättandet av ett Trygghetsråd skulle komplettera den redan etablerade nationella och lokala nivån. Förvaltningen bedömer dock att Stockholm Stad inväntar det nyligen antagna nationella brottsförebyggande programmet, där den regionala nivån finns omnämnd, innan ett Trygghetsråd inrättas. Skälet till det är att etableringen ska följa de intentioner som avses i det nationella brottsförebyggande programmet avseende regional nivå. Det bidrar till att de olika nivåerna hänger ihop, att etableringen kort efter uppstart anpassas till det nationella programmet och att olika samverkansstrukturer byggs upp parallellt.

Reservationer m.m.

Socialnämnden

Reservation anfördes av Andrea Ström m.fl. (alla M) och Frida Johansson Metso m.fl. (alla L) enligt följande.

1. Att bifalla motionen
2. Att i övrigt anför följande

Som motionären skriver ska du, oavsett var du bor i Stockholm, kunna känna dig trygg. För att göra det är samarbete på lokal nivå avgörande. Motionären anför det lyckade arbetet i New York som exempel.

I Stockholm har vi problem med att olika stadsdelar ger invånarna olika förutsättningar. I förvaltningens svar på motionen anföras olika stadsdelars arbete som tillräckligt för att arbeta mot de problem som motionären lyfter. Men för att kunna komma till bukt med problemen krävs ett övergripande ansvar och för det menar Alliansen att ett stadsövergripande trygghetsråd skulle vara lämpligt.

Trygghetsrådet skulle inte innebära ytterligare arbetsbelastning för vare sig polis eller andra, utan snarare fungera samordnande och därmed underlätta arbetet med att skapa en tryggare stad. Det handlar, som motionären skriver, helt enkelt om att bli bättre på att använda de resurser och verktyg som staden redan har.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Ersättaryttrande gjordes av Gunnar Caperius (C) enligt följande.

Se under socialnämnden.